

fairer, Landinspecteurer, Regjeringscommisfairer, Landvæsenscommisfairer, og hvem det nu er. Sagen er altsaa, at de Herrer saa meget frygte for den Vilkaarlighed, som skal ligge i den Fordeling af de store Summer, der for Alles Dine gennemføres af den lovgivende Forsamling med Regjeringsens Bistand; men de frygte ikke for den Vilkaarlighed, som i i Hundrede Tusinde enkelte Tilfælde i Stilhed skal gennemføres ved nogle af Ministeren, Amtmanden og Amtsraadet valgte Regjeringscommisfairer, Landinspecteurer og Landvæsenscommisfairer. Ja, det er en egen Opfattelse af Begrebet om Vilkaarlighed, hvorefter den ikke kan taales i det første Tilfælde, men ypperligt i det andet. — Der blev sagt, at man maa have Tillid til den communale Udvikling og til de Kræfter, som ville paatage sig de communale Hvervs Udførelse. Det er sandt, og det er rigtigt, men atter her forekommer det mig, at den Anvendelse, der gjøres af det Sande og Rigtige, er aldeles urigtig. Lad os engang tænke os disse 40 Regjeringscommisfairer, eller hvormange der nu er, ved et mærkeligt Tilfælde fra Først af som nidkjære og virksomme; det vilde være et høist mærkeligt Held, jeg troer ikke derpaa; troe da virkelig de ærede Medlemmer, at disse Mænd, naar de have prøvet al den Modstand, som de i en saadan Virksomhed ville komme til at prøve, ville bevare denne Nidkjerhed? Troer man virkelig, at det er Veien til at vinde den Anerkjendelse, som en Mand ogsaa i en communal Virksomhed ønsker at vinde, naar han strengt og alvorsligt udfører sin Gjerning, eller taler ikke al Erfaring for, at dersom Noget mod Formodning strengt og samvittighedsfuldt varetager det Offentliges Lær i saadanne Tilfælde, hvor der er en Modsetning mellem det Offentlige og det Enkelte, saa er der kun Faar, som paaskjønne denne Samvittighedsfuldhed, medens de Allerfleste derimod ville sige: hvorfor vil dog den Mand være saa streng, det er en farlig Mand, som vi maae tage os iagt for? (Brinck-Seidelin: Bevidstheden om at have handlet ret!) Ja, denne Bevidsthed er faare skøn, men det ærede Medlem har virkelig et altfor idealt Syn paa Menneskene, naar han troer, at Indkomsskatteloven kan bæres

igjennem ved Regjeringscommisfairernes stolte Bevidsthed om at have handlet ret; gjøre de det engang, tvivler jeg meget om, at de uden Nødvendighed anden Gang ville paatage sig et saa utaknemmeligt Hverv. Lad os spørge os selv, mine Herrer, om det efter vor Erfaring er troligt, at man trindt om i Landet vil finde dygtige Mænd, som ville paatage sig et saadant Arbejde og udføre det med Alvor og Nidkjerhed. Saa svarer man mig maaskee: Ja, der viser Du jo altsaa, at Du mener, at vi ubetinget, under alle Omstændigheder og til alle Tider skulle blive staaende ved Continentsystemet, og der viser Du jo altsaa, at Du ingen Tillid har til den communale Udvikling; Du vil overalt have lutter Embedsmænd til den offentlige Virksomhed. Jeg siger dertil: Et saadant Svar vilde være ganske uberettiget. Der er paa en underlig Maade blevet talt om den communale Selvstændighed i denne Sag; ærede Medlemmer lagde, troer jeg, ikke Mærke til, at det var den Fraction af Udvalget, som har foreslaaet det nye System, der selv maa have følt, at der her er et ømt Punkt, idet de i Slutningen af deres Udtalelse i Betænkningen sige, at de ikke troe, at deres Forslag træder den communale Selvstændighed for nær. Da jeg havde Ordet første Gang, tillod jeg mig den Anthyndning, at jeg var nysgjerrig efter at høre, hvorledes dette Forslag kunde forenes med den communale Frihed. Man siger, at her overhovedet ikke er Spørgsmaal om en communal Virksomhed, saa at man altsaa ikke træder den communale Frihed for nær; men jeg veed da ikke, hvorfor de Herrer overhovedet her bringe denne Tale om communal Frihed og Selvstændighed frem. Nei, saa let kan Sagen ikke tages. Man kan vistnok benytte de communale Myndigheder til Hverv, der ikke er communale, men ikke til hvad det skal være, og heller ikke paa enhver Maade. Det turde dog være, at de ærede Herrer søle, at der her i Grunden vilde finde et Misbrug Sted, som kunde have mislige Følger, dersom man anviste Communalbestyrelsen en saadan Stilling, som de Herrer ville gjøre. For et Aar eller to kan det gaae, uden at Misligheden strax træder stærkt frem, det veed jeg vel, men vedvarende kan det ikke gaae,